

I spotkanie Grupy roboczej ds. RPO WiM 2021-2027

Olsztyn, 2 marca 2020 r.

Polityka Spójności UE po roku 2020

Olsztyn, 2 marca 2020 r.

Pakiet legislacyjny polityki spójności 2021-2027

Rozporządzenie
ogólne (CPR)

Rozporządzenie
ws. EFRR/FS

Rozporządzenie
ws. EFS +

Rozporządzenie
ws. Interreg

Rozporządzenie
ws. ECBM

Rozporządzenie
ws. Ustanowienia
FST

Cele Polityki Spójności 2021-2027

Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza.

Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa – czysta energetyka, zielone i niebieskie inwestycje, gospodarka o obiegu zamkniętym, przystosowanie się do zmian klimatu.

Lepiej połączona Europa – mobilność i regionalne połączenia teleinformatyczne.

Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.

Europa bliżej obywateli – zrównoważony i zintegrowany rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych.

Uwarunkowania programowania

Struktura
i cele
szczegółowe
oraz poziom
wkładu UE

Podział
środków na
dany cel
szczegółowy
(koncentracja
tematyczna)

Wolumen
środków dla
Polski,
demarkacja
kraj/region

Spełnienie
warunków
podstawowych
i ich weryfikacja
przez KE

Umowa
Partnerstwa

Wnioski
z perspektyw
2007-2013
i 2014-2020

WARMIA
MAZURY.

Uwarunkowania programowania

– koncentracja tematyczna wg projektów rozporządzeń

- Określone zostały minimalne udziały wydatków na CP1 i CP2, co oznacza, że 65% alokacji EFRR finansuje dwa cele.
- Polska zobowiązana jest przeznaczyć z alokacji EFRR:
 - min. 35% na CP1,
 - min. 30% na CP2,
 - 6% alokacji EFRR (z wyłączeniem środków na pomoc techniczną) na zrównoważony rozwój obszarów miejskich.
- EFS+ - koncentracja środków na:
 - wspieraniu włączenia społecznego – min. 25% alokacji,
 - zwalczaniu form skrajnego ubóstwa – min. 2%,
 - wsparciu zdolności do zatrudnienia ludzi młodych – warunkowa konieczność zapewnienia 10% środków EFS+ (jeżeli wskaźnik NEET dla grupy 15-29 wśród osób młodych przekroczy w PCz średnią UE).

Uwarunkowania programowania – 2014-2020 vs. 2021-2027

- Podwyższenie wkładu własnego z 15% do 30% (tj. max. wartość dofinansowania – 70%).
- Zwiększenie udziału instrumentów zwrotnych.
- Przejście na model w zakresie płatności z n+3 na n+2.
- W przypadku projektów o wartości powyżej 5 mln EUR – VAT niekwalifikowalny.
- Zmiana rozwiązań w zakresie pomocy technicznej.
- Warunki podstawowe (dawne ex-ante) – muszą być spełnione przez cały okres programowania, co oznacza, że niespełnienie warunków uniemożliwia rozliczanie danych wydatków we wnioskach o płatność.

Uwarunkowania programowania – kwestie nierozstrzygnięte

Trwa dialog/negocjacje ostatecznego kształtu:

- pakietu rozporządzeń dla polityki spójności (projekty rozporządzeń z maja 2018 r.),
- budżetu UE,
- Umowy Partnerstwa, w tym:
 - ✓ układ programów operacyjnych,
 - ✓ alokacja kraj – region,
 - ✓ podział zakresu interwencji pomiędzy kraj-region.

Grupy robocze ds. perspektywy 2021-2027

CP1

1. lubelskie
2. mazowieckie
3. świętokrzyskie
4. wielkopolskie
5. dolnośląskie
6. lubuskie
7. łódzkie
8. małopolskie
9. opolskie
10. podlaskie
11. pomorskie
12. śląskie
13. **warmińsko-mazurskie**
14. zachodniopomorskie

Grupy robocze ds. perspektywy 2021-2027

CP2

1. dolnośląskie
2. kujawsko-pomorskie
3. małopolskie
4. śląskie

Grupy robocze ds. perspektywy 2021-2027

CP3

1. łódzkie
2. podkarpackie
3. podlaskie
4. **warmińsko-mazurskie**

Grupy robocze ds. perspektywy 2021-2027

CP4

1. lubuskie
2. opolskie
3. pomorskie
4. zachodniopomorskie

Grupy robocze ds. perspektywy 2021-2027

Cel polityki 1

Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej

Obszary interwencji (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
- czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów;
- sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP;
- rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości.

Cel polityki 1

Propozycje - B+R+I

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom krajowy

Projekty B+R+I (opcjonalnie z komponentem wdrożeniowym)

Poziom ponadregionalny

Wsparcie dla inwestycji rozwojowych MŚP na obszarach najślabszych gospodarczo

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – klastry,

tj. od klastrów załączkowych, przez klastry wzrostowe, po klastry kluczowe
(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom krajowy

- Budowa potencjału KKK oraz ponadregionalnych klastrów wzrostowych w związku z nową usługą

Poziom regionalny

- Budowa potencjału klastrów załączkowych – z wyjątkiem umiędzynarodowienia oraz potencjału infrastrukturalnego
- Budowa potencjału regionalnych klastrów wzrostowych w związku z nową usługą

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – klastry

tj. w obszarach: cyfryzacja, Przemysł 4.0, GOZ, gospodarka niskoemisyjna, edukacja, promocja gospodarcza, sieciowanie, budowa platform

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom krajowy

Usługi klastrów w ww. obszarach tematycznych oraz budowa platform

Poziom regionalny

Bony dla firm na usługi klastrów, akredytowanych jako IOB na poziomie krajowym

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – IOBY

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom krajowy

Poziom 1: Indywidualna akredytacja Ośrodków Innowacyjności do realizacji określonych funkcjonalności (min. 1 funkcja):

- budowa potencjału Ośrodków Innowacyjności w związku z nową usługą (infrastruktura, aparatura, oprogramowanie, know-how, szkolenia, kadry, certyfikaty, członkostwo w organizacjach, udział w projektach, testowanie, sieciowanie).

Poziom 2: Akredytacja konsorcjów (np. OI, DIH, uczelnia, firma) tematycznych (min. 3 funkcje, zdefiniowany zakres tematyczny, kompleksowość oferty):

- budowa potencjału OI w obszarach tematycznych (jw. ale w obszarach tematycznych plus wsparcie zarządzania konsorcjum), finansowanie usług konsorcjów na rzecz MSP.

Poziom regionalny

Poziom 1: Indywidualna akredytacja Ośrodków Innowacyjności do realizacji określonych funkcjonalności (min. 1 funkcja):

- vouchery dla firm na usługi.

WARMIA
MAZURY.

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – START-UPY

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom krajowy

- Przedsiębiorczość akademicka CTT, spółki celowe, spin-offy, akceleratorzy
- Akceleracja technologiczna

Poziom ponadregionalny

- Platformy startowe

Poziom regionalny

- Usługi inkubacyjne
- Usługi dotyczące prowadzenia działalności na wczesnym etapie rozwoju
- Wsparcie inkubatorów przedsiębiorczości

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – internacjonalizacja

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom
krajowy

- **Promocja marki polskiej gospodarki:**
 - instrument koordynowany przez MR, zakładający promocję skoncentrowaną wokół dużych stoisk narodowych na wybranych, najbardziej prestiżowych imprezach (wystawy Expo, konferencje, najważniejsze wydarzenia targowe o znaczeniu ponadregionalnym - zależnie od branży),
 - wskazane przez MR kluczowe obszary w ramach których realizowane będą prestiżowe imprezy zagraniczne,
 - w tym element konkursowy dot. udziału przedsiębiorstw w tych wydarzeniach.
- **Polskie Mosty Technologiczne** – kontynuacja instrumentu, m.in. budowa kompetencji, strategii ekspansji zagranicznej, dopasowanie produktów i usług do rynków docelowych.
- **Wsparcie dla przedsiębiorców w ramach kompleksowych projektów** – finansowanie wydatków związanych z promocją zagraniczną i dotyczących m.in.:
 - komercjalizacji wyników prac B+R zagranicą lub,
 - udziału w międzynarodowych łańcuchach dostaw,
 - udziału w globalnym rynku zamówień publicznych.

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – internacjonalizacja

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Poziom
regionalny

- Promocja specjalizacji regionalnych:
 - promocja polskich marek produktowych/ specjalizacji regionalnych, w misjach, targach innych niż określone przez MR,
 - możliwe dofinansowanie stoisk regionu na targach, na których nie jest obecne stoisko krajowe,
 - w tym element konkursowy dot. udziału przedsiębiorstw w targach, misjach, konferencjach służących promocji zagranicznej.
- Wsparcie dla MSP w zakresie promocji eksportu w ramach RIS oraz projekty dotyczące m. in. udziału w międzynarodowych łańcuchach dostaw.
- Wsparcie przygotowania terenów inwestycyjnych.

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – kompetencje

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Rozwój kompetencji jako element projektu.

Obowiązkowy moduł w ramach wsparcia publicznej infrastruktury B+R (rozwijanie kompetencji dot. komercjalizacji).

Opcjonalny moduł jako uzupełnienie realizowanego kompleksowego projektu (w ramach KIS/RIS, uzupełnienie projektów B+R+I – budowanie kompetencji pracowników/właścicieli firm oraz w jednostkach naukowych, podnoszenie kompetencji klastrów i IOB).

Poziom ponadregionalny: Wspieranie kompetencji samorządów w zakresie kompleksowej obsługi inwestora/przedsiębiorcy. Wspieranie JST w tworzeniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz warunków dla lokalizacji inwestycji (w tym w sektorze wysokowyspecjalizowanych usług biznesowych).

c.d. Cel polityki 1

Propozycje – instrumenty finansowe

(Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, styczeń 2020 r.)

Kapitałowe

- Wdrażanie na poziomie krajowym
- **Wdrażanie na poziomie regionalnym z zastrzeżeniem demarkacji kwotowej lub jako kontynuacja instrumentów 2014-2020**

Gwarancyjne

- Poziom krajowy - gwarancje portfelowe
- **Poziom regionalny - gwarancje/poręczenia indywidualne**

Dłużne

- **Wdrażanie z poziomu regionalnego**
- Na poziomie krajowym ew. instrument quasi-kapitałowy wykorzystujący finansowanie dłużne.

Cel polityki 2

Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa

Obszary interwencji (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej;
- promowanie odnawialnych źródeł energii;
- rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania na szczeblu lokalnym;
- wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe;
- wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej;
- wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia.

Cel polityki 3

Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych

Obszary interwencji (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych;
- rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmianę klimatu;
- rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej;
- wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej.

Cel polityki 4

Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych

Obszary interwencji – EFRR (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- poprawę skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury;
- poprawę dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury;
- zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne;
- zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej.

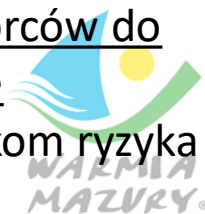
Cel polityki 4

Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego Filaru Praw Socjalnych c.d.

Obszary interwencji – EFS+ dot. zatrudnienia (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- poprawa dostępu do zatrudnienia dla wszystkich osób poszukujących pracy, zwłaszcza osób młodych i długotrwale bezrobotnych, oraz dla osób biernych zawodowo, a jednocześnie promowanie samozatrudnienia i gospodarki społecznej;
- modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, zmian w karierze zawodowej i mobilności;
- promowanie zrównoważonego pod względem płci udziału w rynku pracy i lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do opieki nad dziećmi i osobami zależnymi;
- promowanie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, oraz aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, w którym przeciwdziałają się czynnikom ryzyka dla zdrowia.

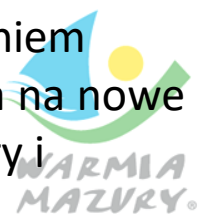
Cel polityki 4

Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych c.d.

Obszary interwencji – EFS+ dot. edukacji (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia i szkolenia w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności cyfrowych;
- wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, sprzyjających włączeniu społecznemu, na równych zasadach dla wszystkich, zwłaszcza grup defaworyzowanych, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich;
- wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości poprawy umiejętności i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian kariery i promowanie mobilności zawodowej.

Cel polityki 4

Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych c.d.

Obszary interwencji – EFS+, włączenie społeczne (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- wspieranie aktywnego włączenia społecznego, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie;
- wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie;
- zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług; modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej; poprawa dostępności, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

Cel polityki 4

Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego Filaru Praw Socjalnych c.d.

Obszary interwencji – EFS+ dot. EX-FEAD (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;
- przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym przy użyciu środków towarzyszących.

Cel polityki 5

Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych

Obszary interwencji (projekt rozporządzeń dla polityki spójności):

- wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich;
- wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, w tym na obszarach wiejskich i przybrzeżnych, m.in. w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Propozycje - cyfryzacja

Poziom krajowy

- Wsparcie projektów przedsiębiorców, dotyczących technologii cyfrowych, z komponentem B+R
- Usługi cyfrowe (np. cyberbezpieczeństwo)
- E-kompetencje (rozwój kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży)
- Sieci szerokopasmowe

Poziom regionalny

Np. wsparcie dla przedsiębiorców, w zakresie wdrażania technologii cyfrowych

Podjęte działania

1. Aktualizacja strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.
2. Powołanie Grupy Roboczej ds. RPO WiM 2021-2027.
3. Przykładowe badania i analizy:
 - Badanie pn. *Analiza relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem* (zakończone 13.12.2019 r.),
 - Badanie pn. *Wpływ interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim* (zakończone kwiecień 2019 r.),
 - Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego RPO WiM 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego (zakończone kwiecień 2019 r.),
 - Ocena instrumentów finansowych wdrażanych w ramach RPO WiM 2014-2020 (zakończone lipiec 2019 r.).

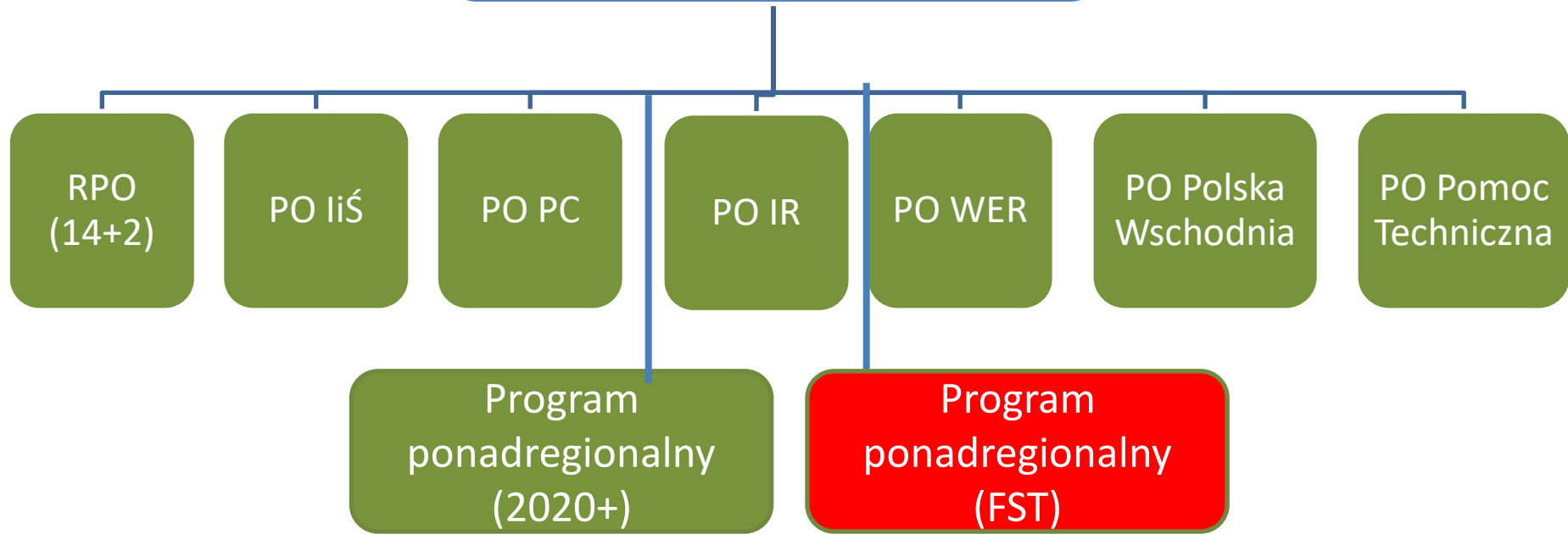

Projekty strategiczne

1. Ścieżka wyboru projektów strategicznych
 - a) opracowanie modelu identyfikacji projektów strategicznych;
 - b) zatwierdzenie przez Zarząd Województwa;
 - c) upublicznienie modelu;
 - d) ramowy harmonogram identyfikacji projektów.
2. Projekty własne samorządu województwa
 - a) strategiczne;
 - b) wybierane w trybie konkursowym.
3. Projekty innych podmiotów

Programy operacyjne 2021-2027

Ostateczny katalog programów operacyjnych będzie wynikiem negocjacji z KE

Kwestie wynegocjowane w ramach rozporządzenia ogólnego

- ❖ Ustanowienie 7-letniego okresu programowania, dodanie tzw. flexibility amount dla lat 2026-2027 (50% alokacji na te lata), która ma być ostatecznie alokowana po przeglądzie śródkresowym
- ❖ Podwyższenie poziomu cross-financingu do 15%
- ❖ Utrzymanie braku przepisów w zakresie dużych projektów
- ❖ Ograniczenie zakresu warunkowości – zablokowanie warunków dot. zasady partnerstwa i Europejskiego Filara Praw Socjalnych oraz wprowadzenie korzystnych zmian w kryteriach niektórych warunków tematycznych
- ❖ Ograniczenie wpływu KE na kryteria wyboru projektów

Priorytety PL w zakresie rozporządzenia ws. EFS+

- ❖ maksymalna elastyczność w programowaniu – niskie poziomy koncentracji tematycznej określone na poziomie krajowym; brak dedykowanych programów operacyjnych czy dedykowanych osi priorytetowych w programach
- ❖ realizacja celu 5 przez EFS+
- ❖ odrębny cel szczegółowy EFS+ dla ekonomii społecznej
- ❖ wyższe poziomy dofinansowania dla wybranych rodzajów wsparcia EFS+
- ❖ wspieranie w większym zakresie infrastruktury społecznej ze środków EFS+ (powiązanie z CPR)

Instrumenty terytorialne polityki spójności – rozporządzenie EFRR

- ❖ W art. 8.2 rozporządzenia wskazano, że w ramach funduszy wspierany będzie zintegrowany rozwój terytorialny, wyłącznie poprzez instrumenty wskazane w art. 22 rozporządzenia CPR, tj. ZIT, RLKS, IIT
- ❖ **Zintegrowany rozwój terytorialny rozumiany przez KE jako instrumenty terytorialne + PO5**
- ❖ W art. 9.2 rozporządzenia EFRR wskazany jest ring-fencing na zrównoważony rozwój miast na poziomie co najmniej 6% dla EFRR
- ❖ Interwencja w ramach PO5 może zostać uzupełniona o wszystkie typy interwencji przypisane pozostałym czterem celom PS 2020+
- ❖ Realizacja celów szczegółowych PO 1-4 w ramach PO5 nie wlicza się do koncentracji tematycznej

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji

- Fundusz Sprawiedliwej Transformacji ma być:
 - ✓ częścią Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027
 - ✓ wdrażany w formule zarządzania dzielonego
 - ✓ formalnie powiązany z polityką spójności, de facto odrębny instrument
- Celem Funduszu ma być:
 - ✓ łagodzenie skutków społeczno-gospodarczych transformacji, a nie wsparcie procesu samej transformacji, w tym w szczególności:
 - ✓ dywersyfikacja i modernizacja gospodarek lokalnych
 - ✓ mitygacja negatywnego wpływu transformacji energetycznej na zatrudnienie

Dziękuję za uwagę

Lidia Wójtowicz
Dyrektor
Departament Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

